

Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Bir yapıtın var olabilmesi için gereken temel nitelik yaratıcılıktır. İlham, yazarın hayal gücünü harekete geçiren bir kıvılcımdır. Bu kıvılcım, fikrin somutlaşma, yani ete kemiğe bürünme sürecinin temelini oluşturur.

Cevap: E

2. Sıralamamız: II – IV – V – I – III

Orta Asya'nın en büyük çöllerinden olan Kızılıkum'un / ortasında Zerefşan Ovası'nın aşağı kesiminde yer alan / ve tarihte Doğu ile Batı'yı İpek Yolu üzerinden bağlayan / kültürlerin ve dinlerin kesişme noktası olan Buhara kenti / Türk-İslam medeniyetinde önemli bir yere sahiptir.

Cevap: E

3. IV. cümle: Ashkin'in, başka alanlarda geliştirilen yeni teknolojileri kullanarak mevcut sorunu çözdüğü anlatılır; çalışmasının yeni teknolojileri beslediği değil, onlardan yararlandığı söz konusudur.

Cevap: D

4. Sıralamamız: IV – III – I – II – V

Metni anlamlı ve kronolojik bir bütün hâline getirelim:

IV. cümle: Hamamönü tanıtılır, tarihsel geçmişi ve zamanla önemini yitirmesi anlatılır. (Giriş)

III. cümle: 2006'da başlayan restorasyon ve düzenleme projesiyle değişim süreci açıklanır.

I. cümle: 2008'de restorasyonu tamamlanan Hamamönü'nün yapısı ve adının kökeni anlatılır.

II. cümle: 2011'de aldığı uluslararası unvandan söz edilir.

V. cümle: Günümüzdeki kültür ve sanat merkezi olma durumu vurgulanır. (Sonuç)

Cevap: A

5. I - IV. cümleler sahaflarda hangi tür kitapların bulunduğunu, çeşitliliği ve örnekleri anlatır. V. cümle ile birlikte konu kitaplardan bu sahaflara gelen insanlara kayar. Bu nedenle ikinci paragrafın V. cümleyle başlatılması anlam bütünlüğü açısından en uygundur.

Cevap: D

6. Metinde Montaigne'in yazmayı toplumsal bilinç oluşturmak amacıyla kullandığına dair bir ifade yoktur; aksine yazma süreci bireysel, içsel ve "kendini olabilmek" amacına yöneliktir.

Cevap: C

7. Çocuk yayınlarının küçümsenmemesi gerektiğini, çocuklar için yazılan eserlerde daha fazla özen gösterilmesi gerektiğini, bu yayınların yalnızca okuma sevgisi kazandırmakla kalmayıp değer eğitimi, iyi birey ve okur yetiştirme amacını da taşıması gerektiğini, çocukların kolay etkilenen ve yönlendirilmeye açık bireyler olduğunu vurgulamaktadır. Bu açıklamalar doğrudan "Çocuklara yönelik eserler hazırlanırken nelere dikkat edilmelidir?" sorusuna cevap niteliğindedir.

Cevap: B

8. Parçada yazar; reklamcı ve çıkarıcı bir çağda yaşadığını, edebî eserlerin televizyon tanıtımları, okunmadan yazılan övgüler, "Bilmem kaçınıcı basık" gibi abartılı pazarlama söylemleriyle yıldızlandığını, niteliksiz eserlerin bile bu yollarla satış rekorları kırabildiğini vurgulayarak bundan yakınmaktadır. Burada eleştirilen esas durum, eserlerin sanatsal değeri değil; pazarlama ve reklam yöntemleriyle gerçekte olduklarından daha değerliymiş gibi sunulmalarıdır.

Cevap: E

9. Parçada filmin çok hızlı değişen sahne planlarıyla izleyiciyi sersemlettiği, izleyicinin olup biteni kavrayamadığı ve sahnelerin keyfini çıkaramadığı, bu yoğun biçimsel tempo nedeniyle filmin sanatsal, bilimsel, kültürel hatta eğlencelik açıdan bile savunulamaz hâle geldiği vurgulanmaktadır. Bu durum, anlatım biçiminin (hızlı kurgu, tempo) anlatılan içeriğin önüne geçerek filmi olumsuz etkilediğini gösterir.

Cevap: C

10. Metinde duygusal izolasyonun kişisel gelişime katkı sağladığına dair herhangi bir olumlu yön ya da ifade yer almamaktadır. Aksine, uzun vadede ruhu körelttiği belirtilir.

Cevap: C

11. “Kalkanını taşımaya devam eden kişiyi bir süre sonra kalkanın kendinden muzdarip hâle getirir.” Bu cümlede anlatılan temel vurgu şudur: Duygusal izolasyon başta koruyucu bir mekanizmadır ancak sürekli kullanıldığında artık kişiyi korumak yerine bizzat sorun üreten bir şeye dönüşür. Yani artık sadece işlevini yitirmez, problemin kaynağı hâline gelir.

Cevap: A

12 - 15. soruların çözümleri

Verilenleri bir tabloda gösterelim:

I. Olasılık:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
P	L	R	K	N	S	M	Ş	O
Turgay	Cemal veya Edip	Turgay	Cemal	Cemal	Edip	Edip	Turgay	Cemal

II. Olasılık:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
P	L	R	N	K	Ş	M	S	O
Turgay	Cemal veya Edip	Turgay	Cemal	Cemal	Turgay	Edip	Edip	Cemal

Not: ↔ çift yönlü ok işareti belirtilen unsurların kendi aralarında yer değiştirebildiğini belirtmektedir.

12. K ve N kitapları kesinlikle Cemal'e ait, L kitabı Edip'e ait olabilir.

Cevap: B

13. L kitabı her iki olasılıkta da ikinci sıradadır.

Cevap: B

14. Cemal'e ait dört kitap varsa (bu durumda 2. sıradaki L kitabı da Cemal'e aittir.) A seçeneğinde belirtildiği gibi P kitabının hemen sağında Cemal'e ait bir kitap bulunmaktadır.

Cevap: A

15. O ve S kitapları rafta yan yana duruyorsa (bu durumda ikinci olasılık esas alınır.) 5. sırada Cemal'e 6. sırada Turgay'a ait kitap bulunmaktadır.

Cevap: D

16.

$$\frac{\left(\frac{3}{2} + \frac{4}{3}\right) \cdot \frac{3}{17}}{\left(\frac{2}{3} + \frac{3}{4}\right) \cdot \frac{2}{17}} = \frac{\left(\frac{9}{6} + \frac{8}{6}\right) \cdot \frac{3}{17}}{\left(\frac{8}{12} + \frac{9}{12}\right) \cdot \frac{2}{17}} = \frac{\frac{17}{6} \cdot \frac{3}{17}}{\frac{17}{12} \cdot \frac{2}{17}}$$

$$\frac{\frac{3}{6}}{\frac{2}{12}} = \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{6}{1} = \frac{6}{2} = 3$$

Cevap: C

$$17. \left(\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{7}} + \frac{\sqrt{7}}{\sqrt{3}}\right) \cdot \sqrt{21}$$

$$\left(\frac{3}{\sqrt{21}} + \frac{7}{\sqrt{21}}\right) \cdot \sqrt{21} = \frac{10}{\sqrt{21}} \cdot \sqrt{21} = 10$$

Cevap: A

18.

$$\begin{array}{r} 7AB \\ - AC4 \\ \hline A47 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \leftarrow A47 \\ 3 \leftarrow AC4 \\ \hline 7AB \\ 31 \end{array}$$

2A = çift olduğu için yandan elde gelmeli.
A = 3

A = 3
B = 1
C = 8
+
12

Cevap: D

19.

$$a = \frac{5b + 24}{b}$$

$$a = \frac{5b}{b} + \frac{24}{b} \Rightarrow a = 5 + \frac{24}{b}$$

b=1	⇒ a = 29	✓
b=2	⇒ a = 17	✓
b=3	⇒ a = 13	✓
b=4	⇒ a = 11	✓
b=6	⇒ a = 9	✓
b=8	⇒ a = 8	✗
b=12	⇒ a = 7	✓
b=24	⇒ a = 6	✗

Cevap: C

$$20. \frac{\frac{1}{7!} + \frac{1}{8!} - \frac{1}{9!}}{\frac{1}{8!} - \frac{1}{9!}} \quad (\text{Payda eşitlersek})$$

$$\frac{\frac{72 + 9 - 1}{9!}}{\frac{9 - 1}{9!}} = \frac{80}{8} = \frac{80}{9!} \cdot \frac{9!}{8} = \frac{80}{8} = 10$$

Cevap: B

21.

$$\text{Ziyaretçiler} \Rightarrow 3x$$

E	K	Toplam
x kişi	2x kişi	3x kişi
	+18	+18

$$\begin{array}{l} \text{Son durum} \\ \Rightarrow 3x + 18 \\ 9 \\ 27 + 18 = 45 \end{array}$$

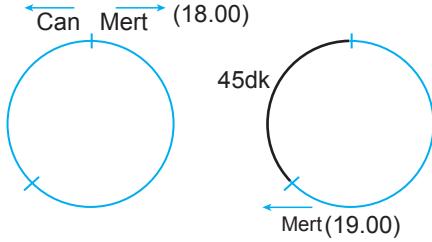
$$x = (3x + 18) \cdot \frac{1}{5} \Rightarrow 5x = 3x + 18$$

$$2x = 18$$

$$x = 9$$

Cevap: E

22.

Can'ın 1 saat (60dk)'da aldığı yolu Mert 45dk alıyor.

$$\begin{array}{l} 60 \cdot \vartheta_C = 45 \cdot \vartheta_M \\ \frac{60}{4} \vartheta_C = \frac{45}{3} \vartheta_M \\ 4 \cdot \vartheta_C = 3 \cdot \vartheta_M \\ \vartheta_M = 4\vartheta \\ \vartheta_C = 3\vartheta \end{array} \quad \begin{array}{l} 4\vartheta \rightarrow 60\text{dk} \\ 3\vartheta \rightarrow x \\ \frac{4\vartheta \cdot 60}{3} = 3\vartheta \cdot x \\ \frac{19.00}{20.20} \\ \boxed{x = 80\text{dk}} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{(Mert'in 60 dk'da} \\ \text{aldığı yolu} \\ \text{Can kaç dk'da alır?)} \end{array}$$

Cevap: D

$$23. \frac{(f \cdot g)(4)}{(g \circ f)(3)} = \frac{f(4) \cdot g(4)}{g(f(3))} = \frac{7 \cdot 4}{g(6)} = \frac{7 \cdot 4}{\frac{7 \cdot 4}{3}} = \frac{14}{3}$$

$$\begin{array}{l} \bullet f\left(\frac{x-2}{4}\right) = x+1 \\ \bullet f\left(\frac{x-2}{3}\right) = x+1 \\ \boxed{x=6} \quad \boxed{x=5} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \Rightarrow f(4) = 6 + 1 = 7 \quad f(3) = 5 + 1 = 6 \\ \bullet g\left(\frac{x+1}{4}\right) = f(x) - 2 \quad \bullet g(6) = f(5) - 2 = 6 \\ g(4) = \frac{f(3)}{6} - 2 = 4 \quad f(5) = 7 + 1 = 8 \end{array}$$

Cevap: A

24. 2, 3 ve 5 kişilik ekip sayıları eşit olduğundan her birine x diyelim.

$$x + x + x = 75 \rightarrow 3x = 75 \rightarrow x = 25$$

$$\text{Toplam kişi sayısı} = 2x + 3x + 5x = 10x$$

$$= 10 \cdot 25 = 250$$

Cevap: C

25. Toplam yatak sayısı = $75 \cdot 5 = 375$

$$\text{Boş yatak } 90 \text{ ise dolu yatak} = 375 - 90 = 285$$

2 kişilik ekip sayısı x, 5 kişilik ekip sayısı y olsun.

$$x + 12 + y = 75 \rightarrow x + y = 63$$

$$2x + 36 + 5y = 285 \rightarrow 2x + 5y = 249$$

$$2x + 2y = 126$$

$$(2x + 5y) - (2x + 2y) = 249 - 126 \rightarrow 3y = 123$$

$$\rightarrow y = 41$$

Cevap: C

26. 5 kişilik ekip sayısı 28 imiş. Yani: $z = 28$

2 kişilik ekiplerden biri rezervasyonunu iptal edince, bu iptalden sonra 2 kişilik ekip sayısı ile 3 kişilik ekip sayısı eşit oluyormuş.

Başlangıçta:

- 2 kişilik ekip sayısı x
- 3 kişilik ekip sayısı y

İptalden sonra 2 kişilik ekip sayısı $x - 1$ olur.

Verilenlere göre:

$$x - 1 = y$$

Ayrıca toplam ekip sayısı 75 olduğundan:

$$x + y + 28 = 75$$

$$x + y = 47$$

Şimdi $x = y + 1$ yazalım:

$$(y + 1) + y = 47$$

$$2y + 1 = 47$$

$$2y = 46$$

$$y = 23$$

$$x = 24$$

İptalden sonraki durum:

- 2 kişilik ekip: $24 - 1 = 23$
- 3 kişilik ekip: 23
- 5 kişilik ekip: 28

Toplam kullanılan yatak sayısı:

$$23 \cdot 2 + 23 \cdot 3 + 28 \cdot 5$$

$$46 + 69 + 140 = 255$$

Toplam yatay sayısı:

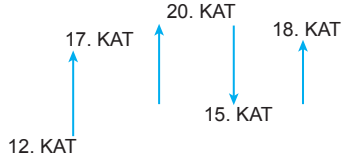
$$75 \cdot 5 = 375$$

Boş kalan yatak sayısı:

$$375 - 255 = 120$$

Cevap: C

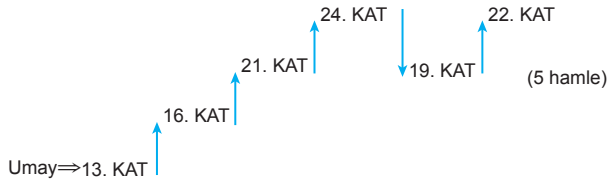
27.

Çift ise $\Rightarrow$ 5 kat, tek ise $\Rightarrow$ 3 kat

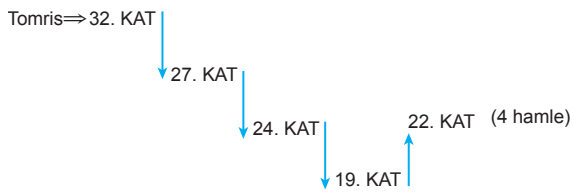
4 hamle yapılmıştır.

Cevap: B

28.

Çift ise $\Rightarrow$ 5 kat, tek ise $\Rightarrow$ 3 kat

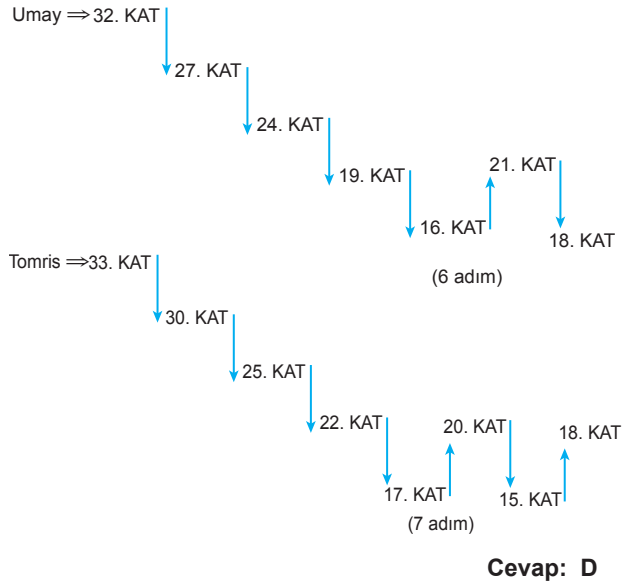
(5 hamle)

(4 hamle)

Cevap: C

29.

(6 adım)

(7 adım)

Cevap: D

30.

Ürünler	Gelir	Pay(%)
Espresso	1100	
Americano		%30
Filtre kahve	2500	
Latte		%40

$$\begin{array}{r} 30 \quad \times \quad 3600 \\ 100 \quad \times \quad x \\ \hline 30 \cdot x = 100 \cdot 3600 \end{array}$$

$$x = 12\ 000$$

Cevap: E

31. Karahanlılar Dönemi'nde yazılmış, ideal toplum ve devlet düzenini anlatan; adalet, iktidar/saadet, anlayış (akıl) ve düşünce/kanaat gibi kavramların canlı varlıklar gibi konuşturulduğu bir eserden söz edilmektedir. Bu özellikler, 11. yüzyılda Yusuf Has Hacib tarafından yazılan *Kutadgu Bilig*'e aittir.

Kutadgu Bilig, Türk-İslam edebiyatının ilk siyasetname ve nasihatname türü eserlerinden biridir. Eserin adı "mutluluk veren bilgi" anlamına gelir. Karahanlı hükümdarı Tabgaç Buğra Han'a sunulmuştur. Temel amacı, hükümdara ve yöneticilere ideal devlet yönetiminin nasıl olması gerektiğini öğretmek, toplumda adalet ve düzenin hangi ilkelerle sağlanacağını göstermektir. Eserde dört temel kavram, sembolik kişiler hâlinde konuşturularak devlet ve toplum düzeni açıklanır:

Kün Togdı: Adaleti temsil eden hükümdardır. Devletin temelini adalet olduğu vurgulanır.

Ay Toldı: Saadet, talih ve iktidarı temsil eden vezirdir. Devlet yönetiminde talih ve gücün rolünü anlatır.

Ögdülmüş: Akıl ve anlayışı temsil eden vezirin öğrencisidir. Bilginin ve aklın yönetimdeki önemini açıklar.

Odgurmuş: Kanaat, düşünce ve ahiret fikrini temsil eden zahittir. Dünya hırsından uzak ölçülü yaşamı öğretir.

Orhun Abideleri: Göktürk Dönemi'ne ait tarihî yazıtlardır.

Divan-ı Hikmet: Ahmet Yesevî'nin tasavvufi şiirlerinden oluşur.

Siyasetname: Nizamülmülk'ün Selçuklu sultanına Farsça yazdığı yönetim kitabıdır.

Garipname: Âşık Paşa'nın tasavvufi-didaktik mesnevisidir; siyasetname niteliğinde değildir.

Cevap: C

32. Trablusgarp, Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki uzak eyaletlerinden biri olduğu için salyaneli eyalet statüsündeydi; yani dirlik sistemi uygulanmaz, vergiler yıllık olarak merkeze gönderilirdi. Bu nedenle A seçeneği doğrudur.

Rumeli eyaletinde klasik Osmanlı toprak düzeni olan dirlik (tımar) sistemi uygulanmıştır; C seçeneği doğrudur.

Hicaz bölgesi kutsal şehirleri içerdiğinden ayrıcalıklı sayılmış, Osmanlı Devleti bu bölgeden vergi ve asker almamıştır; D seçeneği de doğrudur.

Eflak ise Osmanlı'ya bağlı olmakla birlikte iç işlerinde serbest, dış işlerinde merkeze bağlı bir vovodalık olduğundan E seçeneği de doğrudur.

Kırım ise Osmanlı'ya bağlı bir hanlık olup Giray Hanedanı tarafından yönetilmiştir. Osmanlı padişahı Han'ı onaylama veya değiştirme yetkisine sahipti; ancak Kırım'da Osmanlı merkezinden atanan bir beylerbeyi bulunmazdı. Dolayısıyla "Kırım, merkezden atanan beylerbeyince yönetilirdi" ifadesi Osmanlı taşra teşkilatı için doğru değildir

Cevap: B

33. Soruda verilen kurum **Darülaceze**dir. II. Abdülhamit Dönemi'nde İstanbul'da kurulan Darülaceze, din, dil ve milliyet ayrımı yapılmaksızın yoksul, kimsesiz, yaşlı, engelli ve bakıma muhtaç kişilere barınma, bakım ve sağlık hizmeti sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Osmanlı Devleti'nin modern anlamdaki ilk kurumsal sosyal yardım kuruluşu kabul edilir. 1895'te hizmete giren bu kurum, günümüzde de İstanbul'da sosyal hizmet kuruluşu olarak faaliyetini sürdürmektedir.

Darüşşafaka, 19. yüzyılda Abdülaziz Dönemi'nde kurulmuş olup yetim ve yoksul çocuklara modern eğitim vermeyi amaçlayan bir okuldur.

Darül Hayrali, II. Abdülhamit Dönemi'nde açılan ve savaşlar sonucu kimsesiz kalan çocukların barınması ve eğitimini üstlenen okuldur.

Darülfünun, İstanbul Üniversitesinin temeli olan Batı tarzı yüksek eğitim veren okuldur.

Darülhendese, medreselerde mühendislik eğitimi verilen bölümdür.

Cevap: C

34. Akbaş Cephaneliği Baskını üzerine İngiltere ve İstanbul Hükümeti, Marmara'nın güneyi ve Balıkesir-Biga çevresinde Kuvayimilliyeye karşı denge oluşturmak amacıyla Anzavur Ahmet liderliğinde ayaklanmaları desteklemiştir. Anzavur İsyanları özellikle Biga, Gönen, Manyas, Susurluk ve çevresinde Kuvayimilliyeye birliklerine karşı yürütülmüş, doğrudan Batı Anadolu'daki millî direnişi bastırmayı hedeflemiştir. Bu nedenle Akbaş Baskını'nın etkilediği bölgede Kuvayimilliyeye karşı kışkırtılan isyan **Anzavur İsyanı**'dır. Çerkez Ethem başlangıçta Kuvayimilliyeye yanlısıdır ve düzenli orduya geçiş sürecinde sorun yaşanmıştır; Koçgiri İsyanı Doğu Anadolu'dadır; Milli Aşireti İsyanı Güneydoğu'da görülmüştür; Bozkır İsyanı Konya çevresindedir.

Cevap: D

35. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Milletimizin, memleketimizin irfan yuvaları bir olmalıdır. Bütün memleket evladı, kadın ve erkek aynı surette oradan çıkmalıdır." sözü, eğitimde birlik ve eşitlik ilkesini vurgulamaktadır. Burada ifade edilen temel düşünce, ülkede farklı eğitim kurumları ve programları yerine tek bir merkezden yönetilen, herkese aynı nitelikte eğitim veren ortak bir eğitim sisteminin kurulmasıdır. Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu 1924'te kabul edilerek Osmanlı'dan kalan medrese-mektep ikiliğine son verilmiş, tüm eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır. Atatürk'ün sözündeki "irfan yuvaları bir olmalıdır" ifadesi doğrudan bu eğitimde birlik ilkesine karşılık gelir.

Tekke ve zaviyelerin kapatılması dinî kurumların kaldırılmasıyla ilgilidir; Türk Dil Kurumu dil alanındadır; Millet Mektepleri yetişkinlere okuma-yazma öğretmek için açılmıştır; İstanbul Üniversitesinin açılması ise yükseköğretim reformudur.

Cevap: A

36. Soğuk Savaş Dönemi, II. Dünya Savaşı sonrasında 1945'ten 1991'e kadar ABD ile SSCB arasında yaşanan ideolojik, siyasi ve askerî rekabet sürecini ifade eder. Bu döneme ilişkin bir belgeselde iki kutuplu dünya düzeni, nükleer krizler, vekâlet savaşları, bloklaşma ve yumuşama politikaları gibi gelişmelerin ele alınması beklenir. Küba Buhranı 1962'de ABD ile SSCB'yi nükleer savaşın eşiğine getiren en önemli Soğuk Savaş krizlerinden biridir. Kore Savaşı 1950 - 1953 arasında gerçekleşmiş ve Soğuk Savaş'ın ilk sıcak çatışması olarak kabul edilmiştir. Bandung Konferansı 1955'te toplanmış, Bağlantısızlar Hareketi'nin ortaya çıkmasına zemin hazırlayarak Soğuk Savaş bloklaşmasıyla doğrudan ilişkili olmuştur. Helsinki Nihai Senedi ise 1975'te imzalanmış ve Doğu - Batı ilişkilerinde yumuşama (detant) sürecinin önemli bir belgesi olmuştur. Bu dört gelişme de Soğuk Savaş Dönemi'ne aittir ve böyle bir belgeselde yer alması beklenir.

Fakat, Briand-Kellog Paktı 1928'de imzalanan, devletlerin savaşı bir politika aracı olarak kullanmamayı taahhüt ettiği bir antlaşmadır ve II. Dünya Savaşı öncesi döneme ait olduğundan Soğuk Savaş sürecinin bir parçası olamaz.

Cevap: E

37. I. Tamamı volkanik aktivitelere bağlı olarak gelişmiştir.
- Türkiye'de göllerin oluşum türleri çeşitlidir. Tektonik: Tuz Gölü, Sapanca. Volkanik: Nemrut, Meke. Karstik: Salda, Hafik. Heyelan set Tortum, Sera. Buzul: Ayanalı ve Kilimli gibi. Dolayısıyla tamamı volkanik değildir.
- II. Heyelan set gölleri Karadeniz Bölgesi'nde yaygındır.
- Karadeniz Bölgesi'nde, eğim fazladır. Yağış fazladır. Dolayısıyla heyelan sıklıkla görülür. Tortum, Abant, Yedigöller gibi heyelan set gölleri yaygındır.
- III. Van Gölü'nde taşımacılık yapılır.
- Van Gölü, Türkiye'nin en büyük gölüdür. Feribot taşımacılığı yapılır (Tatvan-Van)

Cevap: E

38. Karadeniz kıyısında yıllık yağış çok fazla iken, hemen güneyi (kısa mesafe) yağış belirgin biçimde azalıyor. Kıyıda nemli hava yükselip yağış bırakıyor

A) Enlem farkı

- Kısa mesafede enlem değişmez. Enlem iklimi büyük ölçekte etkiler

B) Boylam farkı

- Boylamın yağış miktarına etkisi yoktur. Boylam, sadece yerel saatler ile ilgilidir.

C) Bakı faktörü

- Bakı (güneşe dönüklük) sıcaklığı etkiler. Yağış farkını bu kadar keskin açıklamaz.

D) Dağların uzanışı

- Karadeniz Dağları, kıyıya paralel uzanır. Nemli hava kıyıda yükselir ve bol yağış meydana gelir. Dağları aşınca hava alçalır. Yağış gölgesi oluşur. İç kesimler kuraklaşır. Buna yağış gölgesi etkisi denir.

E) Bitki örtüsü farkı

- Bitki örtüsü sonuçtur. Neden değildir.

Cevap: D

39. Haritadaki noktaları Türkiye'nin nüfus dağılışını belirleyen başlıca faktörlerle eşleştirdi:

- A) I numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında ana ulaşım yollarına sapa kalması etkili olmuştur.
- I numaralı alan ana ulaşım yollarına sap kalmış durumdadır. Bu durum nüfus seyrekliğinin temel nedenleri arasında gösterilebilir.
- B) II numaralı alanda nüfusun yoğun olmasında madencilik faaliyetleri etkili olmuştur.
- II numara İstanbul'dur. Madencilik faaliyetlerinden dolayı değil, sanayi faaliyetlerinden dolayı nüfus fazladır.
- C) III numaralı alanda nüfusun az olmasında yer şekilleri etkili olmuştur.
- III numaralı Teke yöresinde yer şekilleri engeli olduğu için yerleşme ve ulaşım zor, nüfus daha seyrek.
- D) IV numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında yaz kuraklığı etkili olmuştur.
- IV numara Tuz Gölü çevresi kurak/yarı kurak sahalara denk gelir. Yaz kuraklığı ve su yetersizliği nüfusu seyrekleştirir.
- E) V numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında iklim şartları etkili olmuştur.
- V numaralı Hakkari çevresinde sert iklim koşulları ve dağlık engebeli alanlar yerleşmeyi sınırlar.

Cevap: B

40. Bu soru piriç (çeltik) tarımının koşulları ile ilgilidir. Piriç yetişme döneminde bol su, olgunlaşma döneminde ise kuraklık ister. Genellikle akarsular ile piriç üretim alanları paralellik gösterir.

Türkiye'de çeltik tarımı başlıca: Meriç Havzası (Edirne), Bafra ve Çarşamba ovaları, Göksu Deltaı, Gediz, Büyük Menderes'in sulanabilen kesimleridir.

Seçenekleri tek tek değerlendirelim:

- A) Yaz kuraklığının belirgin olması
- Çeltik kuraklığı sever. Ayrıca bol su ister.
- B) Yıllık sıcaklık farklarının çok az olması
- Mesela Rize'de sıcaklık farkı azdır. Fakat yaz kuraklığı olmadığı için piriç tarımına uygun değildir.
- C) Kış aylarında kar yağışının hiç görülmemesi
- Çeltik üretim alanlarında kışın kar görülebilir.
- D) Yıllık yağış miktarının çok yüksek olması
- Mesela Rize'de sıcaklık farkı azdır. Fakat yaz kuraklığı olmadığı için piriç tarımına uygun değildir.
- E) Deniz seviyesine yakın alanlarda yer almaları
- Piriç yetişme döneminde bol su olgunlaşma döneminde ise kuraklık ister. Deniz seviyesinde bu şartlar yoksa üretim yapılması zordur. Mesela Doğu Karadeniz kıyıları gibi

Cevap: A

41. A) Granit
- Serttir. İnşaat taşıdır. Volkanik bir kayadır. Takı ve el sanatlarında kullanılmaz.
- B) Oltu taşı
- Erzurum'un Oltu ilçesi ile özdeşleşmiştir. Siyah renklidir. Yumuşak olduğu için kolay işlenir. Tesbih, kolye, süs eşyası yapılır. Türkiye'de el sanatlarının sembollerindedir.
- C) Kehribar
- Reçine kökenlidir. Genelde sarı - turuncu renklidir.
- D) Mermer
- Yapı taşıdır. Kalkerin yüksek sıcaklık ve basınç altında kalmasıyla oluşmuştur. Balıkesir ve Afyonkarahisar civarında rezerv daha fazladır.
- E) Lüle taşı
- Eskişehir ile özdeşleşmiştir. Beyaz renklidir. Pipo yapımında kullanılır.

Cevap: B

42. Türkiye'de başlıca bölgesel kalkınma projeleri; Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Doğu Anadolu Projesi (DAP), Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP), Konya Ovası Projesi (KOP)
- A) Yozgat
- KOP (Konya Ovası Projesi) içindedir.
- B) Sivas
- DAP (Doğu Anadolu Projesi) kapsamındadır.
- C) Kahramanmaraş
- Herhangi bir projeye dahil değildir.
- D) Kilis
- GAP kapsamındadır.
- E) Kırıkkale
- KOP (Konya Ovası Projesi) içindedir.

Cevap: C

43. Soruda verilen gelişmelerin kronolojik sıralaması şu şekildedir:

- 15 Temmuz 1921 Maarif Kongresi'nin toplanması
- 3 Mart 1924 Tevhid-i Tedrisat (Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunu'nun kabulü
- 19 Temmuz 1924 John Dewey'in Türkiye'ye gelişi
- 5 Ocak 1961 İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun kabulü

Cevap: C

44. Varoluşçuluğun temsilcisi J.P. Sartre'a göre "Varoluş özden önce gelir." İnsan önce var olur sonra özünü kendisi oluşturur. İnsanın doğuştan getirdiği bir yazgısı yoktur. Dolayısıyla insan tamamen özgürdür. Özgür olduğu için de davranışlarının sorumluluğu kendisine aittir. Varoluşçular öğretmen merkezli eğitimi kabul etmezler. Öğrencileri bir kitle olarak görmek yerine mümkün olduğunca eğitimin bireyselleştirilmesi gerektiğini savunurlar. Bu akıma göre toplumun genel olarak sahip olduğu değerlerin bireye kazandırılması yerine bireyin kendi sentezini yapmasına olanak sağlanmalıdır. Varoluşçuluk, eğitimin bireyi daha da özgürleştirilmesi için var olması gerektiğini de vurgulamaktadır.

Cevap: E

45. Yansıtıcı düşünme, bireyin herhangi bir deneyimini hatırladığı, üzerinde düşünerek bu yaşantısını değerlendirdiği süreçleri kapsar. Bu beceriyi kullanan bireyler geçirdikleri yaşantılarda “Ne öğreniyorum?” ya da “Ne yapıyorum?” diye düşünerek dersler çıkarmaya çalışırlar. Bu şekilde bir durum karşısında nasıl hareket etmeleri gerektiğini pratik uygulamalardan edindikleri deneyimler üzerinden öğrenirler. Diğer bir deyişle birey, yaşantılarından dersler çıkartarak elde ettiği deneyimleri ve öğrendiklerini yeni yaşantılarda kullanmasıdır.

Analitik düşünme; derinlemesine ve ayrıntılı düşünmedir.

Metabolişsel düşünme; öğrenmeyi öğrenme, kendini tanımadır.

Eleştirel düşünme, sorgulayan, araştıran, meraklı, bilimsel ve objektif düşünmedir.

Iraksak düşünme; bir düşünceden birden çok doğruya ulaşmadır.

Cevap: A

46. Öğretmenin dersini işlerken öğrenci gelişim özelliklerini ve isteklerini dikkate alarak çeşitli etkinlikler yaptırması farklılaştırılmış öğretim modelinin kullanıldığını gösterir. Farklılaştırılmış öğretimde öğretmen ve öğrenciler birbirlerinin benzerlik ve farklılıklarını kabullenir ve bu farklılıklara saygı gösterirler. Değerlendirme, öğretime rehberlik eden tanılayıcı ve sürekliliği olan bir aktivitedir. Değerlendirmenin amacı süreç içinde farklılaşacaktır. Ön değerlendirmede öğrencilerin ilgileri, öğrenme profilleri ve hazırbulunmuşlukları ile ilgili olarak veri toplanırken; süreç içindeki değerlendirmede, öğrencilerin öğrenmeleri hakkında farkındalık yaratmalarını sağlamak ve geri bildirim vermek amaçlanır. Öğrenme görevleri, değerlendirme ile elde edilen bilgiler üzerine planlanır ve düzenlenir. Tüm öğrenciler kendilerine anlamlı gelen bir öğrenme aktivitesi ile uğraşır durumdadırlar. Bu aktiviteler cesaretlendirici, ilginç ve katılımcıdır. Öğretmen bilgi sağlayıcıdan çok, zaman, mekân ve aktivitelerin öncelikli koordinatörüdür. Öğrenenler ve öğretmenler sınıfın ve bireysel hedeflerin oluşturulmasında işbirliği içindedirler. Öğrenciler çeşitli grup oluşumları içinde çalışabilecekleri gibi bağımsız olarak da çalışabilirler. Gruplar esnekler.

Cevap: C

47. Akvaryum (İç Çember), iki şekilde uygulanır, birincisi; öğrencilerin ilgi duyduğu ya da üzerinde anlamaya varamadığı konuların öğretiminde çok etkili bir tartışma tekniğidir. Öğrencilerin tartışma ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesi için kullanılır. Bu tekniği uygularken sınıfın uygun bir yerine bir çember çizilir. Çemberin ortasına bir boş sandalye konur. Sınıfın tümü çemberin dışındadır. Konu hakkında yorum yapmak isteyen sandalyeye oturur, düşüncesini söyler. Daha sonra yerini bir gönüllüye bırakmak üzere çemberin dışına çıkar. Bu arada gözlemci olarak nitelenen çemberin dışındaki diğer öğrenciler tartışmayı izlerler. Ayrıca onlar gözler, düşünür ve katılımcılara dönütler verirler. İkinci uygulama biçimi öğrencilerin iç içe iki çember oluşturacak biçimde oturmaları sağlar. İç gruptaki kişi ya da kişiler konu ile ilgili tartışırken dış çemberi oluşturan öğrenciler tartışmayı izler. İç çemberdeki tartışma tamamlandıktan sonra bu öğrenciler ile dış çemberdeki öğrencilerin yer değiştirmesiyle süreç tekrarlanabilir

Cevap: E

48. Beyaz şapka (tarafsızlık) net bilgileri, saflığı, tartışmasız olarak kabul edilen bilgileri dikkate alır. Objektiftir, yorumda bulunulmaz ve fikir üretilmez.

Sarı şapka (iyimserlik), net bilgileri, saflığı, tartışmasız olarak kabul edilen bilgileri dikkate alır. Objektiftir, yorumda bulunulmaz ve fikir üretilmez.

Siyah şapka (karamsarlık) dezavantajları, olumsuzlukları, riskleri, kararın alınması durumundaki tehlikeleri dikkate alır.

Kırmızı şapka (duygusallık), tutkuları, arzuları, duyguları ve sezgileri dikkate alır. Duygusal bir bakış açısı gerektirir ve korku, nefret, şüphe, sezgi, duyu, duygular dile getirilir.

Yeşil şapka (Yaratıcılık), yaratıcılığı, üretkenliği, kararın alınamaması durumunda başka nelerin yapılabileceğini dikkate alır.

Mavi şapka (karar verme), diğer bakış açıları burada birlikte ele alınır ve sonucunda serinkanlı biçimde karar verilir. Net bilgiler, duygular, riskler, avantajlar ve alternatiflerin hepsi bir arada düşünülerek bir karara varılmaya çalışılır. Bütüncül bakış açısidir

Cevap: D

49. “Dersler öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine uygun olarak planlanır.” düşüncesi gelişimsel modele uygundur. Bu model; öğrenciyi ve onun gelişim özelliklerini merkeze alır Bireylerin biyolojik, zihinsel, ruhsal ve toplumsal gelişim çizelgelerinin gerektirdiği etkinliklerin gerçekleştirilmesi temeline dayalıdır. “Sınıf yönetiminde esneklik olmalıdır.” düşüncesi bütünsel sınıf yönetim modeline uygundur. Bu modele göre sınıf yönetim ve organizasyonunda sınıf yönetimini etkileyen tüm öğelerin birlikte dikkate alınması zorunludur. Standart uygulamalar olmamalıdır. Duruma göre önleyici yaklaşım modeli veya tepkisel sınıf yönetimi yaklaşımı araçlarından da yararlanılabileceğini kabul eder. Bu da esnek bir anlayışı gerekli kılar. “Yanlış davranışa olanak vermeyen bir sosyal sistem oluşturmaya çalışır.” ifadesi önlemsel modele uygundur. Önlemsel model, geleceği tahmin ederek istenmeyen davranışları ortaya çıkmadan önlemeye dayalıdır. İstenmeyen davranışın ortaya çıkmaması için gerektiğinde ortam ve işleyişle ilgili ayarlama yapılır. Bu ayarlamalar yanlış davranışın ortaya çıkışını engeller.

Cevap: C

50. “Sınav başarısına göre oturma düzeni oluşturma” rekabete dayalı bir durum olduğu ve öğrencileri başarılı-başarısız şeklinde etiketlediği için bu durumun olumlu sınıf atmosferi oluşturmaya katkısı azdır. “Öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alma” ve “Eğlenceli etkinliklere tüm öğrencileri katmaya çalışma” ifadeleri öğrencilerde olumlu duygusal tepkiler ortaya çıkaracağı için bu durum istenilen sınıf atmosferinin oluşumuna da ciddi katkı sağlayacaktır.

Cevap: C

51. “Bir okul yönetimi yetenekli öğrenciler içerisinde bir voleybol takımı kurarak okullar arası voleybol müsabakaları için antrenmanlara başlar.” ifadesi ekstra programla ilgilidir. Ekstra program resmî programda yer almayan her türlü sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetler olarak tanımlanır. Voleybol takımı kurmak planlı, programlı da olsa ders dışı bir etkinlik olduğu için ekstra programa uygundur. “Öğrenciler antrenmanlarda hem bireysel yeteneklerini sergiler hem de takımdaki diğer arkadaşlarıyla olumlu ilişkiler geliştirirler.” ifadesi örtük programla açıklanır. Yani antrenman sırasında gerçekleşen bu öğrenmeler ekstra program içindeki yazılı olarak planlanmayan örtük öğrenmelerdir. Örtük program informal öğrenmeleri kapsar. Yazılı ve resmî olmayan bu program, öğrencilerin kendi aralarındaki ilişkilerinden öğretmen ve yönetici davranışlarına, disiplin anlayışından okulun kültürüne, okuldaki iklimden sözlü sözsüz iletilere birçok unsurun etkisiyle ortaya çıkar.

Cevap: C

52. Program içeriğini oluşturan konuların, yeri ve zamanı geldikçe tekrarlanacak şekilde ve her tekrarda bu bilgilere yenileri eklenerek genişletilerek düzenlenen içerik düzenleme yaklaşımı sarmaldır. Ancak sarmal yaklaşım geleneksel değil çağdaş bir içerik düzenleme yaklaşımıdır. Bruner’in 1960’ta ortaya koyduğu sarmal öğrenme yaklaşımı spiral (SPR) olarak da adlandırılır. Bu yaklaşım öncelikle ana terimleri belirlemek ve düşük zorluk derecesinden daha zor ve karmaşık problemlere geçmeyi temellendirmektedir. Her yeni düzeye geçişte ilk düzeyde öğrenilen kavramlar kullanılmaya ve tekrarlanmaya devam edilmekte; bu bakımdan öğrenme süreci kesintiye uğramamaktadır. Öğrenciyi merkeze alan bu eğitim biçimiyle öğrencinin içindeki merak duygusu beslenmekte; planlama yapması, araştırmacı olması ve bulgularını paylaşarak, uygulamasını teşvik etmektedir.

Cevap: D

53. I. öncülde markalara göre düzenleme yaparken gruplamayı dikkate aldığından sınıflama ölçeği olur.

II. öncülde telefonları en çok satılma durumuna göre belirlediği için sıralama ölçeğini kullanmıştır.

Ölçek türleri sınıflama, sıralama, eşit aralıklı ve eşit oranlı olarak dörde ayrılmaktadır. Ölçek kavramları en az bilgi verenden en çok bilgi verene doğru sıralarsak sınıflama < sıralama < eşit aralıklı < eşit oranlıdır. Sınıflama ölçeği, özellikleri kendi içinde gruplama yapar, ölçmede kullanılan en az bilgi veren ölçek türüdür. Hiçbir matematiksel işlem yapılmaz fakat istatistiksel olarak yüzde, mod hesaplanabilir. Sıralama ölçeği, miktara göre büyüklük veya küçüklük sıralaması yapar. Hiç bir matematiksel işlem yapılmaz fakat istatistiksel olarak yüzde, mod hesaplanabilir. Eşit aralıklı ölçek, eğitimdeki bütün ölçümler burada bulunur. Başlangıç noktası bağıl sıfırdır. Bilgi, puan, beceri, düzey veya başarıyı ölçmede kullanılır Eşit oranlı ölçek, buradaki sıfır gerçek sıfırı temsil eder. En nitelikli ve en çok bilgiyi veren ölçek türüdür. Bütün matematiksel ve istatistiksel işlemler yapılmaktadır.

Cevap: A

54. Verilen birinci öncülde trafik kazalarını azaltmaya yönelik çözüm önerisi üretmek öğrencilerin yaratıcı düşünme (sentez basamağı) becerilerini geliştirir. İkinci öncülde değerlendirme yapmak ise öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. Bu iki durum öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini ortaya çıkarmak içindir. Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini ortaya çıkarmayı sağlayan en önemli ölçme aracı açık uçlu sınavlardır. Açık uçlu sınavlar yazılı ve sözlü yoklamalardır.

Cevap: B

55. Öğretmenin söylediği özellikleri içeren dağılım sola çarpık dağılımdır. Sola çarpık dağılımlarda sınıfın başarısı yüksek, sorular öğrencilere kolay gelmiş, öğretim hizmeti yeterli, kazanımlar gerçekleşmiş, çarpıklık katsayısı negatif, öğrenme eksikleri ve kavram yanlışlarını belirlemede ortaya çıkan dağılımdır Farklılaşması normal dağılıma göre düşüktür, gibi yorumlarda yapılır.

Cevap: A

56. Ahmet'in duyduğu sesler, uykusuzluk sonrası ortaya çıkmaktadır. Bu durum geçici davranış değişikliğine örnektir. Alkol, ilaç, uykusuzluk, yorgunluk, hastalık gibi etkenlerle ortaya çıkan, bu etkiler ortadan kalkınca bir daha görülmeyen davranışlardır.

Cevap: E

57. Thorndike'a göre, uyarıcının yol açtığı tepki, doyurucu bir sonuca götürüyorsa, uyarıcı ile tepki arasında "değiştirilebilir" bağ güçlenir. Eğer tepki cezalandırılır, başka deyişle rahatsız edici sonuçla karşılaşır ise, uyarıcı-tepki bağı zayıflar. Öğretmen ceza kullanarak öğrencilerin ödev yapma davranışını zayıflatmış olur. Thorndike gerçek anlamda ilk uyarıcı-tepki psikoloğu olarak bilinir. Ona göre uyarıcı ve tepki birbirlerine sinirsel bir bağla bağlıdır. Bu nedenle kuramına "bağ" ya da "bağlaşıcılık" adını verir.

Cevap: B

58. Sosyal öğrenme, kişinin başkalarını model olarak gerçekleştirdiği bir öğrenme biçimidir. Bu öğrenme- de modelin davranışları onu gözleyen de davranışlarının belirleyicisi olacaktır. Öğretmenin kendi yapmadığı bir davranışı öğrencilerden beklemesi sosyal öğrenme kuramının mantığına uygun değildir. Eğer öğretmen kendi kitap okursa onu model alacak olan öğrenciler de kitap okuma davranışına yönelebilecektir. Öğretmenin öğrencilerine bu konuda rol model olması gerekmektedir.

Cevap: C

59. Gelişim bir bütündür ilkesi bireyde gelişim alanlarının tek başına ve bağımsız olarak ilerlemediğini ifade eder. Ahlak, biliş, kişilik, benlik, dil, fiziksel yapı gibi tüm gelişim alanları karşılıklı etkileşim halindedir. Bir alandaki olumlu ya da olumsuz bir özellik diğer alanları da olumlu ya da olumsuz etkileyecektir. Kerem'in fiziksel gelişiminin akranlardan geri olmasından dolayı sosyal ve duygusal gelişiminin de bu durumdan olumsuz etkilenmesi "Gelişim bir bütündür" ilkesiyle ilgilidir.

Cevap: D

60. II. öncülde Gesell'le ilgili ifade edilen "Çevresel faktörler gelişimde kalıtıma göre daha önemli bir role sahiptir." düşüncesi doğru değildir. Gesell, olgunlaşma kuramcısıdır ve gelişimde çevre etkisinin çok önemli olmadığını savunur. III. öncüldeki Brofenbrenner'in "Çocuğu sağlıklı şekilde değerlendirmek için çevre etkisinden arındırılmış bir ortamda sadece kişinin davranışlarına odaklanılmalıdır." ifadesi de doğru değildir. Tam tersine Brofenbrenner, çocuğu incelemek için ona etki eden aile, mahalle, okul gibi katmanları dikkate almak gerektiğini savunur ve sadece çocuğun incelendiği kuramlara karşı çıkar. IV. öncüldeki Rogers'ın "Öğrenmede pekiştirme oldukça önemlidir." düşüncesi de uygun değildir çünkü pekiştirme davranışçı kuramcılara göre önemli bir kavramdır. Davranışçılara göre bir davranış pekiştirme almak amacıyla yapılmaktadır. Rogers ise hümanist yaklaşımı savunan bir kuramcıdır.

Cevap: D

61. Piaget'nin kuramında ahlaki gerçekçilik (dışa bağımlı - heteronom evre) döneminden itibaren ahlaki gelişimden söz edilebilir. 6-10 yaş arası dönemi kapsayan bu dönemde çocuk ilk defa kuralların farkındadır ancak bu kuralların insanlar tarafından koyulduğunun bilincinde değildir. Kuralların değişmezliğine inanır. Kurallara ve otoriteye eğer kural koyucu ortamdaysa kayıtsız şartsız uyulur. Eğer kural koyucu ortamda yoksa kural ihlal edilebilir. Bir davranışın iyi ya da kötü olduğuna karar verilirken zararın büyüklüğü ya da küçüklüğü değil, davranışın arkasında yatan gerçek niyet dikkate alınır. "Zehra, öğrencilerin sorduğu alanı ile ilgili olmayan bir soruya doğru cevap veremeyen öğretmeni- ni bilgisizlikle suçlar." ifadesinde sonuca odaklılık olduğu için ahlaki gerçekçilik dönemine uygundur. "Cansu, eve geç gelen ablasının babası tarafından cezalandırılması gerektiğini düşünür." ifadesinde de ablasının neden geç geldiği sorgulanmadığı için sonuca odaklılık vardır ve ahlaki gerçekçilik dönemine uygundur. "Esra, aç olan bebeği için marketten süt çalan anneyi haksız bulur" ifadesi de ahlaki gerçekçilik dönemine uygundur. Esra, annenin süt çalma gerekçesine değil yine sonuca odaklanmıştır. "Ediz, yemekhanede öğrenciler için çıkarılan yemeğe yapılan zammın fazla olduğunu düşünür." ifadesi ise özerk dönemle ilgilidir. Bu örnekte bir sorgulama ve eleştiri durumu söz konusudur. "Ekin, annesinin hastalığından dolayı derse geç kalan Kuzey'in cezalandırılmasına gerek olmadığını söyler." ifadesi de özerk döneme uygundur. Sonuç; Kuzey derse geç kalmıştır ancak niyet annenin hastalığıdır.

Cevap: B

62. Rehber öğretmenin önerdiği ifadeler öğrenciyi doğrudan etiketleyen, benliğini zedeleyen ve savunmaya iten yargılayıcı cümleler yerine benlik saygısını koruyan, kişiliğe değil davranışa odaklanan ve öğrencinin değer duygusunu incitmeyen bir iletişim biçimini ifade etmektedir; “Yalan söylüyorsun” ifadesi öğrenciyi yalancı kimliğiyle etiketlerken, “Doğru söylediğini düşünmüyorum” ifadesi davranışa yönelik daha yumuşak ve benliği hedef almayan bir geri bildirimdir, aynı şekilde “Şişkosun” yerine “Toplu görünüyorsun” demek öğrencinin özsaygısını koruyarak iletişim kurmayı amaçlar. Ego geliştirici dil, bireyin benlik algısını zedelemeyen iletişim kurmayı ve olumlu benlik gelişimini desteklemeyi hedefler. A seçeneği saydamlık (içtenlik) kişinin duygularını açıkça ifade etmesiyle ilgilidir; B ve C seçenekleri koşulsuz kabul/saygı bireyi olduğu gibi değerli görmeyi ifade eder ancak burada özellikle kullanılan dilin benliği koruyucu niteliği vurgulanmaktadır; E seçeneği empatik dil ise karşıdakinin duygusunu anlamaya odaklanır. Bu nedenle örnekteki ifade biçimi en doğrudan ego geliştirici dile uygundur.

Cevap: D

63. Rehber öğretmen öğrenciden kendisini, ailesini, okul yaşantısını, ilgi ve beklentilerini kendi bakış açısıyla yazılı olarak ifade etmesini istemiştir; bu durum bireyin kendini serbest ve öznel biçimde anlatmasına dayanan otobiyografi tekniğinin temel özelliğidir. Otobiyografi, öğrencinin yaşam öyküsünü, düşüncelerini, duygularını ve beklentilerini kendi ifadeleriyle yazması yoluyla bireyi tanımayı amaçlar ve özellikle benlik algısı, aile ilişkileri ve yaşam deneyimleri hakkında derinlemesine bilgi sağlar. A seçeneği görüşme sözlü iletişime dayanır; B seçeneği sosyometri grup içi sosyal ilişkileri belirler; D seçeneği gözlem davranışların doğal ortamda izlenmesidir; E seçeneği anket ise yapılandırılmış ve çoğunlukla kapalı uçlu sorular içerir. Oysa soruda öğrencinin kendini yazılı ve öznel biçimde anlatması istendiği için kullanılan teknik açıkça otobiyografidir.

Cevap: C

64. Öncüllerde verilen bilgiler (okul PDR programının hazırlanma sürecinde görüş bildirme, okulda yürütülecek rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin planlanmasına ilişkin öneriler sunma, öğrencilerin gelişim alanlarına yönelik yapılacak çalışmalara dair değerlendirmelerde bulunma) bireysel danışmanlık uygulamasından çok okul düzeyinde planlama–koordinasyon–değerlendirme işlevlerini ifade eder. Bu işlevler yönetmelikte okulda rehberlik hizmetlerinin yürütülmesini düzenleyen “yürütme komisyonu”nun görev alanıdır. Okul psikolojik danışmanı daha çok hizmetleri sahada uygulayan (bireysel görüşme, grup çalışması, müşavirlik vb.) kişidir. Eğitim kurumu müdürü rehberlik hizmetlerinin yürütülmesine yönelik idari destek ve koordinasyonu sağlar ama programın hazırlanmasına “komisyon” düzeyinde öneri/değerlendirme mekanizması değildir. RAM okul dışı tanılama, yönlendirme ve özel hizmetlerde destek veren birimdir. Sınıf rehber öğretmeni ise sınıf düzeyinde rehberlik etkinliklerini yürütür, okulun tüm RPD programını planlayan/ değerlendiren kurul rolünde değildir. Bu nedenle verilen görev tanımı en doğrudan yürütme komisyonuna aittir.

Cevap: B

65. Sınıf içi ve uzaktan eğitimde etkili olarak kullanılabilen etkileşimli videolarla öğretim daha iyi hâle getirilebilmektedir. Bu etkileşimlerin amacı öğrenenlerin dikkatlerini çalışılan konu üzerinde yoğunlaştırmaktır. Videolara eklenen etkileşimler öğrenen-içerik etkileşimini artırmakta böylece öğrenenleri motive etmektedir. Öğrenenler videoları izlerken işaretleme yapma, not ekleme, arama yapma, ek kaynaklar arama, geribildirim alma, sununun hızını ve yönünü değiştirme gibi olanaklara sahip olabilmektedirler. Bunların yanı sıra, videolara sorular ve kısa sınavlar eklenebilmektedir. Bu sorular için doğru cevabı gösterme veya cevabın yer aldığı ilgili saniyeye geri dönme gibi geribildirimler etkileşim olarak eklenebilmektedir. Eklenen etkileşimlerin öğrenmeyi, öğrenme süresini, konuya verilen dikkati ve performansı arttırdığı ortaya koyulmuştur.

Cevap: D

66. Ömer'in "Slaytlarda sadece üç renk kullanmışsın. Daha fazla renk dikkatimizi konuya daha çok çekti." ifadesi tasarım ilkelerine göre yanlıştır. Aynı sayfada kullanılacak renk sayısı sınırlı olmalıdır. 3-4 renkten fazla kullanılması gözün renk seçimini zorlaştıracaktır. Bu da kişinin konudan uzaklaşması anlamına gelecektir. Seher'in "Slaytta iki yazı stili kullanmışsın. Bu da yazıları okurken sıkılmamıza yol açtı." eleştirisi de doğru değildir. Kullanılacak yazı tipi bir ya da ikiden fazla olamamalıdır. Farklı yazı tiplerinin kullanılması okuyanın içeriğe odaklanmasında güçlük yaşatabilir. Gamze'nin "Metinlerin her slaytta 10'ar satır olması yazının akıcılığını sağlaması açısından verimli oldu." ifadesi de doğru değildir. Slaytlarda az ve öz yazı olmalıdır. Konu ile ilgili sadece temel birkaç bilgi verilmelidir. Yani 6 X 6 kuralına uygun olmalıdır (bir slaytta en fazla 6 satır her satırda en fazla 6 kelime, 6 slaytta bir dinleyicilerin dikkatini çekecek bir görsel). Ferhat'ın "Konunun en önemli kısımlarını slaytların sağ üst köşesine yerleştirmen yanlış oldu." eleştirisi ise doğrudur. Önemli kısımlar sağ üst köşeye değil öncelikle sol üst köşeye yerleştirilmelidir (üçüncü kural tekniği). Bu durumda Ömer, Seher ve Gamze'nin eleştirileri materyal tasarımı açısından yanlıştır.

Cevap: D

67. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının görevleri, 10.07.2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 319'uncu maddesinde ve bu maddeye dayanılarak yürürlüğe giren 10.12.2022 tarihli ve 32039 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği'nde belirtilmiştir. Bu yönetmeliğin beşinci maddesine göre Başkanlığın görevleri şu şekildedir:

Eğitim ve öğretim plan ve programları, ders kitabı ve diğer eğitim araç gereçleri, öğrenci çalışma kitapları, yardımcı kitaplar, elektronik eğitim içerikleri, program uygulama modül ve kılavuzları ile öğretmen kılavuz kitaplarının hazırlanmasında yükseköğretim kurumları, sivil toplum kuruluşları ve diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapılmasını sağlamak,

Rehberlik ve denetim birimlerinin raporları ile izleme ve değerlendirme raporlarını, eğitim sistemi ile eğitim ve öğretim programlarını, ders kitabı ve diğer eğitim araç gereçlerinin amaçlanan hedefe ulaşım ulaşımadığını belirlemek üzere izlemek ve değerlendirmek,

Yurt içi ve yurt dışı eğitim hareketlerini, ulusal ve uluslararası gelişmeler ve yönelimler çerçevesinde izlemek ve değerlendirmek,

Eğitim ve öğretimle ilgili özel ihtisas gerektiren alanlarda yükseköğretim kurumları ile diğer bilim, meslek ve sivil toplum kuruluşlarının katılımını da sağlayacak şekilde araştırma, inceleme ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak üzere ihtisas komisyonları kurmak,

Öğretmenlik atama alanlarına ve ders okutma esaslarına yönelik ilgili birimlerden gelen talep ve tekliflere ilişkin iş ve işlemleri yürütmek

Eğitim sistemi, eğitim ve öğretim plan ve programları, ders kitabı ve diğer eğitim araç gereçleri ile ilgili yurt içi ve yurt dışında araştırmalar yapmak veya yaptırmaktır.

Cevap: A

68. Konservatuar: Bünyesinde hazırlık birimleri olarak ilköğretim ve ortaöğretim kurumları da açılabilen müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren yüksekokuldur.

Rehberlik Araştırma Merkezi: Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini sunan ve koordinesini sağlayan, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimsel değerlendirme ve tanılama işlemlerini yaparak uygun eğitim ortamı ile programlara yönlendiren merkezdir.

Bilim ve Sanat Merkezi: Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına devam eden üstün veya özel yetenekli öğrencilerin örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerini aksatmayacak şekilde bireysel yeteneklerinin bilincinde olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış olan bağımsız özel eğitim kurumudur.

Kaynaştırma Eğitimi: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak akranlarıyla birlikte resmî veya özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.

Özel Öğretim Kurumları: 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümlerine göre açılan okul/kurumlardır.

Cevap: C

69. Ahlaksal bütünlük diye bir kavrama Maarif Model’de yer verilmez. Ahlak ve değerler aksiyolojik olgunluk içerisinde yer alır.

İnsanın ontolojik bütünlüğü hem kendisi hem de toplum açısından sağlıklı ve dengeli bir insan olması anlamına gelir.

Epistemolojik bütünlük; öğrencinin nasıl düşündüğü, bilgiye nasıl eriştiği ve bilgiyi nasıl öğrendiği gibi hususlarla ilgilidir

Zamansal Bütünlük: Geçmişten geleceğe eğitim hayatının her aşamasında devam eden eğitimin geçmişten geleceğe uzanan bir süreç olarak ele alınması gerektiğini vurgulayan zamansal bütünlük, öğrencinin bireysel geçmişi ile sınırlı olmayan bir kavramdır.

Aksiyolojik olgunluk, etiğin ve estetik değer yargılarının olgunlaşmasını ifade etmektedir.

Cevap: C

70. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde

Kişinin doğuştan gelen yönlerini dikkate almanın yanı sıra sonradan kazanılan özellikleri de dikkate alır.

- Her öğrencinin kendini tanıması ve keşfetmesine imkân tanınarak ilgi, ihtiyaç, yetenekleri ölçüsünde esnek ve özgür öğrenme ortamlarının yaygınlaştırıldığı hak ve gelişim temelli bir öğrenme süreci inşa edilir.

- Türkçemizin öğretimi ve geliştirilmesi temel politika olmak üzere öğretim programlarında Türkçenin öğretimine, doğru ve etkili kullanımına titizlikle dikkat edilir.

- Bilgi kümeleri ile birlikte kavramsal beceriler, alan becerileri, bu becerileri destekleyen eğilimler ve programlar arası bileşenler çerçevesinde ilişkisel ve döngüsel bir yapı tasarlanmıştır.

- Öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencinin aktif ve çevresiyle etkileşim içinde olduğu, öğrenme sorumluluğunu aldığı öğrenme yaklaşımları etrafında şekillenir.

- Yarıştırıcı ve ayrıştırıcı anlayışlardan uzak, bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran farklılaştırılmış öğretim yaklaşımı benimsenmiştir.

Cevap: E

71. Sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin ikinci bileşeni sosyal yaşam becerileridir. Sosyal yaşam becerileri, kişinin toplumsal hayata etkin olarak katılabilmek ve günlük hayatta karşılaştığı problemlerin üstesinden gelebilmek için kullandığı becerileri ifade etmektedir ve bu açıdan kişinin toplumsal yönü ile ilişkilidir. Öğretim programlarında (I) iletişim, (II) iş birliği ve (III) sosyal farkındalık olmak üzere üç sosyal yaşam becerisi tanımlanmıştır. SDB2.3. Sosyal Farkındalık Becerisi farklı geçmiş, kültür ve şartlardan gelen kişiler de dâhil olmak üzere başkalarının bakış açılarını anlama ve onlarla hemhâl olmayı ifade eder.

Cevap: E

72. Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde çatı değerler etrafında kümelenen bir değer çerçevesi sunulmaktadır. Çatı değerler, diğer bütün değerler ile yoğun kesişim noktaları olan değer yapılarını ifade etmektedir. Modelde saygı, sorumluluk ve adalet; çatı değerler olarak yer almaktadır. Kişisel hayat açısından önemli olan tasarruf, sabır, mahremiyet, mütevazılık, sağlıklı yaşam ve çalışkanlık değerleri insan; sevgi, dostluk, özgürlük, dürüstlük, vatanseverlik, yardımseverlik ve aile bütünlüğü değerleri aile ve sosyal çevre; temizlik, duyarlılık, estetik ve merhamet değerleri ise fiziksel çevre alanlarında yer almaktadır. Değerlerin ilgili olduğu alana karar verilirken daha çok katkı sağladığı alan dikkate alınmıştır. Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi; eğitim öğretimde mutlaka yer alması gereken değerleri içermesi açısından sade, değer alanları ve değerlerin birbirleriyle ilişkileri açısından tutarlı, kolay uygulanabilir olması açısından da kullanılabilir olarak tasarlanmıştır.

Cevap: D

73. Milletvekili dokunulmazlığını kaldırmaya yetkili makam TBMM Genel Kuruludur. Dokunulmazlığı kaldırılan vekil ya da başka bir vekil 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz edebilir. Anayasa Mahkemesi itirazı 15 gün içinde karara bağlar.

Cevap: A

74. İnsan hakları doktrinde kişi hakları ve siyasi haklar birinci kuşak haklar, sosyal ve ekonomik haklar ise ikinci kuşak haklar arasında yer alır.

Cevap: C

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim kurumlarında görev yapan personel, okulun yapısına, büyüklüğüne ve bünyesinde bulunan birimlere göre belirlenir ve bu kişiler doğrudan okulun kadrolu görevlileridir. Bu kapsamda müdür A okulun yönetiminden sorumlu temel yöneticidir ve kanunda yer alan asli görevlilerdendir. Özel eğitim öğretmenleri B, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yapar ve yine resmî eğitim personeldir. Rehberlik uzmanları C öğrencilerin gelişimlerini desteklemek amacıyla görev yapan psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri personeldir ve kurumun kadrosunda yer alır. Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel D ise okulun temizlik, düzen ve genel işleyişini destekleyen yine resmî görevli statüsündeki personeldir. Ancak okul aile birliği üyesi E, okulun kadrolu ve resmî görevlisi değildir. Okul aile birliği, veliler ile okul yönetimi arasında iş birliğini sağlamak amacıyla oluşturulan bir yapıdır ve üyeleri gönüllülük esasına göre belirlenir. Bu kişiler okulda görevli personel statüsünde sayılmaz. Bu nedenle soruda istenen "görevli değildir" ifadesine uyan seçenek E'dir.

Cevap: E

76. Tek öğretmenli okullarda okulda yalnızca bir öğretmen bulunduğu için öğretmenin tatil izni serbest biçimde belirlenemez. Okul binasının, eşyasının ve kurum düzeninin korunması da hesaba katılmalıdır. Bu yüzden izin planlaması bireysel tercihe ya da genel idari makamlara bırakılmamış, eğitim denetimi ve ilçe düzeyindeki eğitim yönetimiyle bağlantılı iki yetkili makamın ortak düzenlemesine bağlanmıştır. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, okul ve kurumların korunması da göz önünde tutularak bölge ilköğretim müfettişleri ile ilçe eğitim müdürü tarafından ayarlanır. Bu nedenle doğru ikili II ve III, yani C seçeneğidir.

Cevap: C

77. Soruda Aslı ile Selen'in aynı hedefe sahip olmalarına rağmen eğitim gördükleri çevrelerin sunduğu olanakların çok farklı olduğu anlatılmaktadır. Aslı, büyükşehirde donanımlı bir okulda eğitim aldığı için akademik açıdan daha avantajlı bir konumdadır. Selen ise köyde yaşadığı için teknoloji, öğretmen ve okul imkânları bakımından daha sınırlı şartlarda eğitim görmektedir. Burada vurgulanan temel mesele, öğrencilerin kişisel istek ve yeteneklerinden çok, eğitime erişim koşullarındaki farklılıktır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun "Fırsat ve imkân eşitliği" ilkesinde, eğitimde herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanacağı, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin üst öğrenim kademelerine kadar destekleneceği ve özel tedbirler alınacağı açıkça belirtilir. Bu nedenle soru, eğitim ortamları arasındaki eşitsizliğin giderilmesi gereğini anlattığı için doğrudan bu ilkeyle ilgilidir. Genellik ve eşitlik, eğitimin herkes için açık olmasıyla ilgilidir. Eğitim hakkı, bireyin eğitim alma hakkını vurgular. Süreklilik, eğitimin hayat boyu devam etmesini ifade eder. Ferdin ve toplumun ihtiyaçları ise eğitimin bireysel ve toplumsal gereksinimlere göre düzenlenmesini anlatır. Oysa bu soruda çocukların eğitim hakkından mahrum kalması değil, aynı hedefe yürürken biri daha fazla imkâna sahipken diğerinin dezavantajlı koşullarda kalması ön plandadır. Bu yüzden doğru cevap kesin olarak C seçeneğidir.

Cevap: C

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre yükseköğretim; ortaöğretime dayalı en az iki yıllık eğitim veren kurumların tümünü kapsar ve bu kurumlar kanunda belirli başlıklar altında sayılmıştır. Buna göre fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ve konservatuvarlar yükseköğretim kurumları arasında açıkça yer alır. Fakülteler, üniversitelere bağlı olarak belirli bilim alanlarında lisans düzeyinde eğitim veren yükseköğretim birimleridir. Enstitüler, daha çok lisansüstü eğitim, bilimsel araştırma ve uzmanlaşma çalışmalarının yürütüldüğü yükseköğretim birimleridir. Yüksekokullar, belirli mesleklerle yönelik uygulamalı ağırlığı bulunan yükseköğretim kurumlarıdır. Konservatuvarlar, müzik ve sahne sanatları gibi güzel sanatlar alanlarında sanatçı yetiştiren özel nitelikli yükseköğretim kurumlarıdır. Ancak "yüksek lisans merkezleri" şeklinde bir kurum türü kanunda yer almaz. Yüksek lisans eğitimi, ayrı bir kurum olan "merkezler" tarafından değil, enstitüler bünyesinde yürütülen bir programdır. Bu nedenle A seçeneği kanunda sayılan bir yükseköğretim kurumu değildir. Diğer seçeneklerin tamamı kanunda açıkça yer aldığı için doğrudur.

Cevap: A

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre muhakkik, savunma isteme ve disiplin cezası verme yetkisine sahip değildir. Kanunda açıkça, muhakkikin bu iki yetki hariç olmak üzere soruşturma konusuyla sınırlı her türlü evrakı inceleyebileceği, ifade alabileceği, bilgi isteyebileceği ve kişileri dinleyebileceği belirtilmiştir. Bu yüzden "muhakkik, savunma isteme ve disiplin cezası verme yetkisine sahiptir" diyen E seçeneği yanlıştır. Diğer seçenekler kanundaki düzenlemeyle uyumludur. A seçeneği doğrudur. Muhakkik, soruşturma konusuyla sınırlı her türlü evrakı inceleme yetkisine sahiptir. B seçeneği de doğrudur. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir. C seçeneği doğrudur. İfade tutanağı, soruları ve cevapları gösterecek şekilde düzenlenir. D seçeneği de doğrudur. Muhakkik görevlendirilmişse, ifade tutanağı muhakkik, kâtip ve ifade sahibi tarafından imzalanır. Bu dört seçenek kanun metnindeki usule uygundur. Sorunun püf noktası şudur. Muhakkik soruşturmayı yürütür, delil toplar ve ifadeleri alır. Ama savunma isteme ve ceza verme yetkisi onda değildir. Yani muhakkik "inceleyen ve hazırlayan", yetkili makam ise "savunma isteyen ve karar veren" konumdadır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap: E

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda "norm kadro", Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısı olarak tanımlanmıştır. Bu nedenle A seçeneği kanundaki tanımı doğrudan ve doğru biçimde yansıtır. Diğer seçenekleri tek tek ayıralım. B seçeneği, kanundaki "ilçe grubu" tanımına karşılık gelir. Bu ifade, illerde coğrafi özellikler ve ulaşım imkânları dikkate alınarak iki veya daha fazla ilçenin bir araya getirilmesiyle oluşturulan grubu anlatır. C seçeneği, eğitim kurumlarının "kademe" bakımından sınıflandırılmasını anlatır. Anaokulu, ilkököl, ortaokul ve lise şeklindeki düzeyler kanunda kademe olarak ifade edilir. D seçeneği, Akademinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere istihdam edilen personele işaret eder. Bu tanım norm kadro ile ilgili değil, Akademi personeline ilişkin başka bir düzenlemeyi çağırır. E seçeneği ise Bakanlığa bağlı resmî örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü eğitim kurumu tanımına yakındır. Kısacası sorunun püf noktası şudur. Norm kadro, bir okulda ya da eğitim kurumunda kaç yönetici ve kaç öğretmen bulunması gerektiğini gösteren sayı çerçevesidir. Bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A